

Dolcissimo sospiro is baroque in the use of 'clair-obscur', a technique also employed in painting and sculpture of the early baroque era. Love and joy are juxtaposed with pain and death, and the 'sweetest sighs' of the title are ones of hope and despair.

We are in early 17th century Italy. Composers such as Caccini, Monteverdi, Merula and d'India have all written music to the poetry of, among others, Ottavio Rinuccini. And Ron Ford's composition *Rinuccini* connects it with our time.

Dolcissimo Sospiro er barokk, preget av den samme clairobscureffekt som man kan observere i datidens maleri og skulptur. Kjærlighet og glede spiller opp mot smerte og død, og tittelen «søte sukk» uttrykker både håp og fortvilelse.

Vi befinner oss i Italia på 1600-tallet. Komponister som Caccini, Monteverdi, Merula og d'India har tonesatt tekster av blant andre Ottavio Rinuccini. Linjene trekkes til vår egen tid i Ron Fords verk *Rinuccini*.

Tone Wik – soprano

Vegard Lund – theorbe/lute/baroque guitar

Shalev Adel – harpsichord

Bjarte Eike – baroque violin

Sigyn Fossnes – baroque violin

Gunnar Hauge – baroque cello

2L¹⁹

Made in Norway 20°03 Lindberg Lyd AS

7 041888 504320

Caccini

Monteverdi

d'India

Merula

Ford

Dolcissimo sospiro

Tone Wik

Dolcissimo sospiro

1. Piangono al pianger mio* (3:51) Sigismondo d'India (1582–1629)
 2. Diana (2:58) Sigismondo d'India
 3. Natività di Christo (3:26) Biagio Marini (1597–1665)
 4. Canzonetta spirituale sopra alla nanna: Hor ch'è tempo di dormire (7:21) Tarquino Merula (1595–1665)
 5. Ohimè ch'io cado (4:45) Claudio Monteverdi (1567–1643)
 6. Aria di Ciaccona: Su la cetra amorosa (7:35) Tarquino Merula
 7. Aria, A una voce. Villanella (1:51) Paulo Quagliati (1555–1621)
 8. Filli, mirando il cielo* (2:51) Giulio Caccini (1550–1618)
 9. Dolcissimo sospiro* (2:05) Giulio Caccini
 10. Non ha'l ciel cotanti lumi* (3:26) Giulio Caccini
Rinuccini Ron Ford (1959–)
 11. Caro e soave legno* (3:48)
 12. Bellissima Regina* (4:47)
 13. Udite, udite, amanti* (2:16)
 14. Occh'immortali* (4:19)
 15. Intenerite voi, lacrime mie* (3:28)
 16. Dolcissimo sospiro* (3:07)
 17. O miei giorni fugaci* (2:22)
- * lyrics by Ottavio Rinuccini (1562–1621)

Tone Wik – soprano

Vegard Lund – theorbe/lute/baroque guitar (1, 3–6, 9–17)
Shalev Adel – harpsichord (2–8, 10)
Bjarte Eike – baroque violin (3, 5, 10–17)
Sigyn Fossnes – baroque violin (5, 11–17)
Gunnar Hauge – baroque cello (3–6, 11–17)

Introduction

In the dedication of the libretto that Ottavio Rinuccini wrote for Jacopo Peri's *l'Euridice* in 1601, he stated: "It has been the opinion of many that the ancient Greeks and Romans sang the entire tragedies on the stage." A few years before the Florentine poet, librettist and courtier had been involved in writing the words to *Dafne* by the same composer, the very first drama ever to be sung in its entirety 'in the manner of the ancients'.

Peri's new style of 'recitar cantando' was the fruit of a search for a manner of singing, like that of the ancient tragedy, which was neither speech nor song but something in between. Peri thus realized an imitation of "heightened" speech. The voice was not hindered by contrapuntal obligation to other parts, as had been the case in the polyphonic music until the second half of the sixteenth century. Instead, the solo voice accompanied by a bass line in the new monody was free to declaim the text according to spoken accents and durations, speeding up and slowing down in imitation of the character and passion.

Back to Ottavio Rinuccini: was it truly generally believed that ancient tragedies were sung in their entirety? It may have seemed so in the Florentine cameratas or academies, important groups of intellectuals who gathered to discuss literature, science and the arts. Already a member of the Accademia Fiorentina, Rinuccini in 1586 joined another Florentine academy, the Alterati. The members of the Alterati were particularly interested in dramatic theory and music, and had great influence on the development of the monody and the 'dramma per musica', the opera.

Because notes were seen as the body of the music, and words as the soul, a poet like Rinuccini became a key figure in the new style. A highly modern style, in which he adopted many conventions from the major lyric poets of the day, and developed them towards a unique and refined kind of verse – freely rhyming and designed to imitate the emotions and accents of speech. No wonder that many contemporary composers considered his poems as highly appropriate vehicles for their music.

Perhaps the most well known composer who adopted the modern ideas of the Florentine cameratas was singer-composer Giulio Caccini. The introduction to his famous song collections *Le nuove musiche* (1601) and *Musiche nuove* (1614) serve as a detailed model for the interpretation of solo music for voice in the early seventeenth century. Caccini not only described the manner and style of singing as to “move the affect of the soul”, but also paid detailed attention to the embellishments (writing it down “exactly as it is sung”) and the ideal voice types for his work. Caccini’s monodic airs and madrigals put forward a new model for vocal lyricism. His poetic preferences – many of Rinuccini’s poems are found in the two bundles – reflect the humanistic bend of the cameratas. *Dolcissimo sospiro* is baroque in its ‘clair-obscur’ that one can also recognize in the paintings and sculptures of the early baroque era. Love and joy are put against pain and death, and the ‘sweet sigh’ of the title is one of hope and despair.

The Italian composer and organist Paolo Quagliati was of the same generation as Caccini. He was born into a noble family of Chioggia and about 1574 settled in Rome, where from 1608 he became organist at Santa Maria Maggiore. Quagliati’s first

personal publications were of three-part canzonettas. He showed himself an enthusiast for the lighter secular forms such as the aria and villanella. These forms proved to be ever so important texturally for the emerging baroque style. Quagliati’s most substantial secular work is *La sfera armoniosa*, which comprises 25 solos and duets with a concerted violin part. In all his works Quagliati used clear harmonies and a graceful and simple melodic style. Contrary to his contemporaries he adopted a careful approach to the treatment of dissonance.

Tarquino Merula is one of the few composers of the period to be highly regarded for both his vocal and instrumental music. Merula was trained in Cremona, and spent some time as far afield as Poland. His style combines dense harmony with an expansive vocal treatment, and was especially original in its synthesis of vocal and instrumental forms. As in the well-known *Su la cetra amorosa*, a light and merry aria over a ground-like bass. Merula’s *Canzonetta spirituale* and Biagio Marini’s *Natività di Christo* are the only non-secular works on this recording. Marini published numerous volumes of secular and instrumental music. The instrumental chamber music is most important for its development of the sonata form, often containing ostinato elements and prefatory slow sections.

The great Claudio Monteverdi hardly needs any introduction. In his fifth book of madrigals he launched the idea that words were to be the “mistress of the harmony and not the servant”: underlining the difference between the music of the older contrapuntal style (‘prima prattica’) and his own highly modern style (‘seconda prattica’). Monteverdi didn’t publish a great many of the more popular kinds of solo songs, but surviving examples

like *Ohimè, ch'io cado* are very important ones. In the six stanzas of *Ohimè, ch'io cado* Monteverdi proves his mastery of strophic variation, as he finds six different melodic variations for the opening of each. Sigismondo d'India's declamatory technique is basically similar to Monteverdi's, but the character and lengths of the phrases show a greater variety, as does the rhythmic quality.

The poems of Rinuccini did not only appeal to the taste of composers of his own time. When the American-Dutch composer Ron Ford (*1959) heard d'India's *Piangono al pianger mio*, he was struck by both music and text. The strict bass pattern, the fluid melodic lines and the overall expressiveness made Ford search first for a recording of d'India's music. And thereafter for more poems by the author, a quest that resulted in the song cycle *Rinuccini* for high soprano and baroque ensemble. The seven songs use the unique sound of the early baroque tradition, without referring to the music of the past. "When I wrote the piece, I was fascinated by the vocal focus in d'India's era," says Ford. "The same goes for my music: I can't possibly do without text. Another reason why I love vocal music is that no two voices are the same. Differences between voices are larger than those between instruments. That makes every timbre personal and direct." Ford had already used Rinuccini's *Piangono al pianger mio* in two other compositions, so he decided to take different poems for his *Rinuccini* cycle. "I find all of his texts more interesting than the most of the madrigal-poets! He has a good dramatical sense and he uses strong images and expressions." Ford's own musical idiom is as original and refined as Rinuccini's poems. He put seven of his texts in an order that suggests a story line or development. With a farewell as *dénouement* in

the last part, the ground bass of *O miei giorni fugaci*. Ford: "I chose the poems also for their contrasts. Whereas *Caro e soave legno* is a real introduction of the voice and the instruments, with *Occh'immortali* I immediately thought of an aria da bravura. I decided to use only the violin with the voice, with the violin acting as a strange kind of echo. *O miei giorni fugaci* was clearly meant to be the farewell of the cycle, and I used a descending ground base to bring the whole piece to a close. Also, I tried to find what I call a 'dialect' for each song. I always want to discover 'how each specific poem speaks', and to catch that in music."

Anthony Fiumara 2003

Introduksjon

I tilegnelsen til librettoen til Jacopo Peris *I' Euridice* skrev Ottavio Rinuccini i 1601: «Det har vært manges oppfatning at de gamle grekere og romere sang hele tragedier fra scenen.» Noen få år tidligere hadde denne florentinske poeten og librettisten, som også tilhørte hoffet, vært med på å skrive *Dafne*, også av Peri. Dette var det første dramaet som noensinne var blitt sunget i sin helhet slik man gjorde det i antikken.

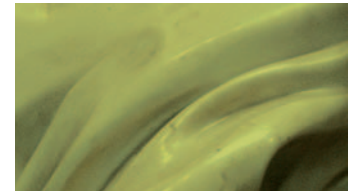
Peris nye stil, *recitar cantando*, var resultatet av at man hadde utviklet en syngemåte som, på samme måte som i de antikke tragediene, verken var tale eller sang, men en mellomting. Sangstilen var en imitasjon av dramatisert tale. Stemmen var ikke underlagt kontrapunktiske krav fra andre musikalske linjer, som den hadde vært i den polyfone musikken inntil andre halvdel av 1500-tallet. I den nye monodien hadde i stedet solostemmen, akkompagnert av en basslinje, friheten til å deklamere teksten i samsvar med betoning i talen, der stavelseslengde og varierende hastighet avhang av personlighet og følelsetilstand.

Men tilbake til Ottavio Rinuccini: trodde man virkelig at de antikke tragedier i sin helhet ble sunget? Det kan synes slik for de florentinske camerata'er eller akademier; viktige grupperinger av intellektuelle som samlet seg for å diskutere litteratur, vitenskap og kunst. I 1586 ble Rinuccini, som allerede var medlem av Accademia Fiorentina, medlem av et annet florentinsk akademi: Alterati. Medlemmene av Alterati var særlig interessert i dramatisk teori og musikk, og hadde stor innflytelse på utviklingen av monodien og *dramma per musica*: operaen.

Rinuccini ble en nøkkelfigur innenfor denne nye stilretningen, fordi notene ble sett på som musikkens kropp, mens ordene var musikkens sjel. Han stod for en høyst moderne stil, der han gjorde bruk av uttrykksmessige konvensjoner fra datidens viktigste lyriske poeter og utviklet disse til en unik og foredlet type poesi med fri rytme. Hensikten var å etterligne følelsene og trykket i talespråket. Det er ikke til å undre seg over at mange av datidens komponister anså diktene hans som høyst velegnede til sin musikk.

Den kanskje mest kjente komponisten som gjorde bruk av de nye ideene til de florentinske camerata'ene, var sangerkomponisten Giulio Caccini. Introduksjonen til hans berømte samlinger av sanger, *Le nuove musiche* fra 1601 og *Musiche nuove* fra 1614, gir detaljerte beskrivelser av hvorledes solosangen fra tidlig på 1600-tallet skal fortolkes. Caccini angir ikke bare syngemåten og -stilen «for å røre sjelens affekter», men vier stor oppmerksomhet til forsiringer (han noterer dem nøyaktig slik de skal synges) og til de stemmetyper som var ideelle for hans musikk. Caccinis monodiske arier og madrigaler representerer en ny form for vokal-lyrikk. Hans poetiske referanser – og mange av Rinuccinis dikt finnes i de to samlingene – gjenspeiler camerataenes humanistiske tendens. *Dolcissimo sospiro* er barokk med sin lys/mørke effekt slik som man ser den i clairobscur-teknikken brukt i tidlig-barokkens maleri og skulptur. Kjærlighet og glede spiller opp mot smerte og død, og tittelens «søte sukk» uttrykker håp og fortvilelse.

Den italienske komponisten og organisten Paolo Quagliati var fra den samme generasjonen som Caccini. Han ble født inn i en adelig familie i Chioggia, og slo seg ned i Roma rundt 1574, hvor

han ble organist i 1608 i Santa Maria Maggiore. Quagliatis første egne publikasjoner var trestemmige canzonettaer. Han var entusiastisk opptatt av de lettere kirkelige formene, som arien og villanellen. Dette er former som viste seg å bli svært så viktige for teksturen i den begynnende barokkstilen. Quagliatis mest omfattende verdslige verk er *La sfera armoniosa*, som består av 25 soloer og duetter med konsertant fiolinstemme. Quagliati bruker klare harmonier og en grasiøs og enkel melodisk stil i alle komposisjonene sine. I motsetning til sine samtidige var han forsiktig i tilnærmingen til dissonansbehandling.

Tarquino Merula er en av de få komponister fra denne perioden som er høyt ansett både for sin vokal- og instrumentalmusikk. Merula fikk sin utdannelse i Cremona, og brukte noe av sin tid så langt hjemmefra som i Polen. Stilen hans kombinerer tett harmonikk med en bred behandling av stemmen. Den er særlig original når det gjelder syntesen av vokale og instrumentale former, slik som i den velkjente *Su la cetra amorosa*, en lett og lystig arie over et bassostinat. Merulas *Canzonetta spirituale* og Biagio Marinis *Natività di Christo* er de eneste kirkelige verk i dette opptaket. Marini utgav mangfoldige bind med kirke- og instrumentalmusikk. Den instrumentale kammermusikken har hatt størst betydning for utviklingen av sonateformen. Den inneholdt ofte elementer av ostinato, og forutgående seksjoner i langsomt tempo.

Den store komponisten Claudio Monteverdi trenger knapt noen introduksjon. I sin femte madrigalbok lanserte han tanken om at «ordene skulle være harmoniens elskerinne og ikke dens tjener» Dette understreket forskjellen mellom den gamle kontrapunktiske stilen (prima prattica) og hans egen, høyst moderne stil (seconda

prattica). Monteverdi publiserte ikke mange av de mer populære solosangene, men *Ohimè, ch'io cado* er ett viktig eksempel. I de seks strofene i *Ohimè, ch'io cado* beviser Monteverdi sitt mesterskap innen strofisk variasjon, idet han finner seks ulike melodiske variasjoner for åpningen av hver strofe. Sigismondo d'Indias deklamatoriske teknikk er i hovedsak lik Monteverdis, men karakteren og lengden på frasene, samt den rytmiske kvaliteten, viser en større variasjon.

Rinuccinis dikt har også hatt appell til komponister fra andre epoker. Da den amerikansk-hollandske komponisten Ron Ford (født 1959) hørte d'Indias *Piangono al pianger mio*, ble han grepet av både musikken og teksten. Det faste mønsteret i bassen, de fleksible melodiske linjene og den gjennomgripende ekspressiviteten gjorde at Ford først begynte å lete etter opptak av d'Indias musikk, og deretter etter flere dikt av forfatteren. Resultatet ble sangsyklusen *Rinuccini* for høy sopran og barokkensemble. De syv sangene anvender tidligbarokkens unike lydbilde uten å referere til fortidens musikk. «Da jeg skrev stykket, var jeg fascinert av fokuset på det vokale på d'Indias tid», sier Ford. «Det samme gjelder musikken min, jeg kan umulig klare meg uten tekst. En annen grunn til at jeg elsker vokalmusikk, er at ingen stemmer er like. Forskjellen mellom sangstemmer er større enn den mellom instrumenter. Det gjør hver eneste timbre personlig og direkte.» Ford hadde allerede brukt Rinuccinis *Piangono al pianger mio* i to andre komposisjoner, og bestemte seg derfor for å bruke andre dikt til syklusen *Rinuccini*. «Jeg synes tekstene hans er mer interessante enn de fleste madrigalpoeters. Han har god dramatisk sans og bruker sterke bilder og uttrykk.» Fords eget musikalske språk er like originalt og raffinert som Rinuccinis dikt. Han har plassert de syv tekstene i en

rekkefølge som antyder en fortelling eller utvikling, og avslutter med et farvel som vendepunkt i den siste delen; den ostinate bassen i *O miei giorni fugaci*. Ford sier: «Jeg valgte diktene også på grunn av kontrastene. *Caro e soave legno* er en egentlig introduksjon av stemmen og instrumentene, men med *Occh'immortali* tenkte jeg straks på en aria da bravura. Jeg bestemte meg for å bruke bare fiolinen sammen med stemmen, og fiolinen fungerer som et underlig slags ekko. *O miei giorni fugaci* er helt klart ment som syklusens farvel, og jeg anvendte en nedadstigende ostinat bass for å frembringe stykkets avslutning. Slik forsøkte jeg også å finne det jeg kaller en dialekt for hver sang. Jeg forsøker alltid å avdekke hvordan hvert enkelt dikt taler, og å fange det i musikk.»

Anthony Fiumara 2003

Tone Wik

At the age of seven, Tone started singing in the Norwegian Broadcasting Girls Choir. There, particular attention was given to intonation and quality of sound, and years of rehearsals and concerts laid the foundation of her musical education.

Tone Margaret Wik's voice is ideal for chamber music, with a marvellous top register. (Aftenposten 1989)

Having finished her studies at the Norwegian State Academy of Music and the Oslo Conservatory of Music, she developed her interest in early music. This repertoire, with its demands for technical virtuosity and almost instrumental clarity of sound, suited her perfectly. She then moved on to the Royal Conservatory in The Hague, where she studied baroque singing.

Wik sings the coloraturas with the elegance and flexibility of a bird. (Haarlems Dagblad 1992)

Since then, Tone has performed both chamber and church repertoire. She has appeared as a soloist with internationally acclaimed conductors and ensembles such as: Andrew Manze, Joshua Rifkin, Andrew Parrott, Harry Christophers, Edward Higginbottom, Ketil Haugsand, Shalev Adel, Concerto Copenhagen, The Bach Ensemble – New York, Il Gardellino, the Norwegian Baroque Orchestra and Stavanger Symphony Orchestra. She has participated in many festivals including Tage Alter Musik – Regensburg, Early Music Festival in Bruges, Händelfestspiele in Halle, Barockfest Münster, Israel Festival, Brezice Festival and Oslo Chamber Music Festival.

In contemporary repertoire, she has been a soloist at Bergen International Festival, Ultima Festival and the Northlands Festival in Scotland.

Tone Wik's light soprano with phrasings of flute-like playfulness. (Stavanger Aftenblad 2000)

In 2002, Oslo Baroque Soloists performed Handel's Esther in New York. Suzie Leblanc, Michael Chance and Charles Daniels were among the soloists. Tone sang the role of the Israeli Woman, and repeated her performance there in March 2003.

Tone Wik contributed lovely readings of the Israeli Woman's arias. (New York Times 2002)

Tone has taken part in several recordings and has appeared on radio and television in many European countries. She is also active as a teacher and choir conductor, and has lectured at the Norwegian State Academy of Music and Scandinavian Bach Academy in Örebro.

Dolcissimo sospiro is her first solo CD.

Tone Wik

Syv år gammel begynte Tone i NRKs Jentekor. Intonasjon og klang ble her gjenstand for nitid oppmerksomhet, og år med øvelser og konserter la grunnlaget for hennes musikalske oppfostring.

Tone Margaret Wik hadde en typisk kammerstemme, med et vidunderlig høyderegister. (Aftenposten 1989)

Etter studier ved Norges Musikkhøgskole og Østlandets Musikkonservatorium, ble interessen for tidligmusikk unnfanget. Repertoarets krav til virtuos, lett teknikk og klanglig nesten instrumental klarhet, passet henne som hånd i hanske. Ferden gikk nå videre til fordypningsstudier i barokksang ved Koninklijk Conservatorium i Den Haag.

Wik zingt de coloraturen van het Alleluia met het elan en de soepelheid van een merel. (Haarlems Dagblad 1992)

Tones sangoppdrag har siden omfattet både kammermusikalske og kirkemusikalske verker. Hun har optrådt som solist med internasjonalt anerkjente dirigenter og ensembler, som: Andrew Manze, Joshua Rifkin, Andrew Parrott, Harry Christophers, Edward Higginbottom, Ketil Haugsand, Shalev Adel, Concerto Copenhagen, The Bach Ensemble – New York, Il Gardellino, Norsk Barokkorkester og Stavanger Symfoniorkester. Hun har deltatt ved mange internasjonale festivaler, blant andre Tage Alter Musik – Regensburg, Tidligmusikkfestivalen i Brugge, Händelfestspillene i Halle, Barockfest Münster, Israel Festival, Brezice Festival og Oslo Kammermusikkfestival. Som utøver av samtidsmusikk har

hun vært solist på Festspillene i Bergen, Ultimafestivalen og på Northlands Festival i Skottland.

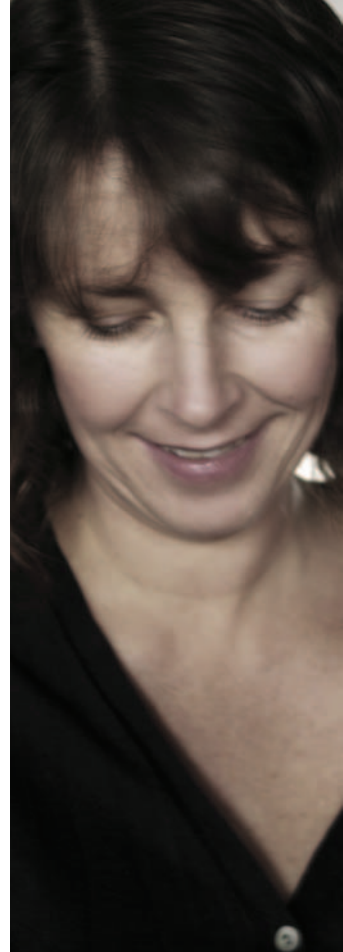
Tone Wiks lette sopran fraserte lekent som en fløyte. (Stavanger Aftenblad 2000)

I 2002 fremførte Oslo Barokksolister Händels oratorium Esther i New York med solister som Suzie Leblanc, Michael Chance og Charles Daniels. Tone sang rollen som Israeli Woman, og medvirket i samme oppsetning i mars 2003.

Tone Wik contributed lovely readings of the Israeli Woman's arias. (New York Times 2002)

Tone har medvirket på flere innspillinger og optrådt på radio og fjernsyn i mange europeiske land. Hun er også virksom som pedagog og kordirigent, og har vært gjesteforeleser ved bl.a. Norges Musikkhøgskole og Scandinavian Bach Academy i Örebro.

Dolcissimo sospiro er hennes første solo-CD.

Ron Ford

Ron Ford was born in 1959 in Kansas City. He studied composition, piano, and computer science at the Duke University in North Carolina. In 1983 he moved to The Netherlands where he finished his piano and composition studies at the Sweelinck Conservatorium and the Royal Conservatory in The Hague. His teachers included Robert Heppener and Louis Andriessen. In 1984, he attended composition classes with Franco Donatoni at the Chigiana Academy in Sienna and in 1987 he received the Encouragement Prize for Composition from the city of Amsterdam for his work *Song and Dance* for soprano and chamber orchestra. In 1994, he was composition fellow at the Tanglewood Festival in Massachusetts where he studied with Mario Davidovsky. In 1998 he was awarded the Mathijs Vermeulen Prize for his work *Salome Fast* for large ensemble, speaking voice and electronics.

Ron Ford

Ron Ford ble født i 1959 i Kansas City. Han har studert komposisjon, piano og informatikk ved Duke University i North Carolina. I 1983 flyttet han til Nederland, hvor han avsluttet sine piano og komposisjonstudier ved Sweelinck Conservatorium og Koninklijk Conservatorium i Den Haag, under lærere som Louis Andriessen og Robert Heppener. I 1984 fulgte han komposisjonsklasser med Franco Donatoni ved Chigiana Academy i Sienna, og i 1987 fikk han *Encouragement Prize for Composition* av byen Amsterdam for sitt verk *Song and Dance* for sopran og kammerorkester. I 1994 var han gjestekomponist ved Tanglewood Festivalen i Massachusetts hvor han også har studert med Mario Davidovsky. I 1998 ble han tildelt Mathijs Vermeulen Prize for sitt verk *Salome Fast* for stort ensemble, talestemme og elektronikk.

Piangono al pianger mio
(Ottavio Rinuccini)

Piangono al pianger mio le fere, e i sassi
A miei caldi sospir traggon sospiri
L'aer d'intorno nubiloso fassi,
Mosso anch'egli a pietà de miei martiri,
Ovunque io posso, ovunque io volgo i passi
Par che di me si pianga, e si sospiri;
Par che dica ciascun, mosso al mio duolo:
"Che fai tu qui, meschin, doglioso e solo?"

Diana

Questo dardo, quest'arco
Queste saette aurate
O gran donna Reale à voi consacro

À voi, che d'onestate
Siete un ver simulacro
Ben quest'arme si denno a dio foreste

D'altra beltà celeste
Onorate vi vedo;
Io, la mia deità tutta le cedo

When I weep the beasts weep too

When I weep, the beasts weep too,
and stones
Sigh in sympathy with my
impassioned sighs
The very air around me turns to mist,
So moved is it to pity by my
torments
Wherever I go, wherever I turn my
steps,
I seem to hear compassionate sobs
and sighs
I seem to hear each creature, pitying,
say:
"What dost thou here, poor fellow,
sad and solitary?"

Diana

This dart, this bow,
These golden arrows,
I consecrate to you, great royal lady

It is right that these arms
Should be given to you
A forest god,
Who are a true image of integrity

I see you are honoured
With another divine beauty;
I surrender all my godhead to you

Når jeg gråter, gråter også vilddyrene

Når jeg gråter, gråter også vilddyrene,
og steinene
Sukker medfølende ved mine
brennende sukk
Luften rundt meg blir disig,
Så rørt til medynk av mine plager
Hvor hen jeg går, hvilken vei jeg
velger
Virker det som om alle gråter og
sukker for meg;
Alle skapninger synes å spørre, med
medynk:
«Hva gjør du her, stakkar, trist og
alene?»

Diana

Denne pilen, denne buen
Disse gyldne piler
Vier jeg til deg, utsøkte dronning

Det er riktig at disse våpen gis til deg,
En skogsgudinne,
Du som er et sant bilde
På fullkommenhet

Med en annen guddommelig skjønnhet
Ser jeg at du er hedret;
Til den overgir jeg all min egen
guddommelighet

Natività di Christo

Con le stelle in Ciel che mai
Vidi il Sol spiegar i rai
Chi tra gelo nel suo stelo
Amorosa star la Rosa
Tra tempest' e tra procelle
Lampeggiar amiche stelle

Ecco uscìr del Sol il Sole
E di Dio l'immensa prole
Tra gli orrori spuntar fiori
O bel lampo, o del Campo
Fior che sol fa Primavera
E de l'or l'età primiera

Casti Amanti ecco senz'ali
Ecco Amor senz'arco e strali,
Che nel seno di vil fieno
Freddo giace senza face;
Ma se scalda il core al gente
E che poi sarebbe ardente

Nudo sere e disarmato
Che faria poi faretrato
Con que' guardi mille dardi
Da begl'occhi par che scocchi
E le calde lagrimelle
Son faville e al cor facelle

The Birth of Christ

Who has ever seen the sun
Unfold his rays in the sky amidst the
stars?
Or in the frost, a rose of love
Stand on her stem?
Or through tempest and storm
Seen friendly stars twinkle?

Here the sun rises from the ground
And the immense progeny of God
Sprouts flowers among the gloom
O fine gleam, o flower of the field
That alone makes spring
And the first golden age

Chaste lovers, here is Cupid,
Without wings, without bow and
arrows
He lies cold, without light
In the humble hay
But if people's hearts grow warm
Then he will be ardent

Naked he was and unarmed
But what could he have done with a
quiver;
When with those glances a thousand
darts
Seem to shoot from his fine eyes,
And the hot tears
Are sparks and torches to the heart

Kristi Fødsel

Hvem har noen gang sett solen
Bre ut sine stråler
Fra en stjerneprydet himmel
Eller en kjærlighetsrose stå i frosten?
Eller stjernene blinke
Midt i storm og uvær?

Her kommer solen opp fra jorden
Og Guds sterke skaperkraft
Gjør at blomster springer ut i mørket
Å vakre lysglimt, å markens blomst
Som alene utgjør våren
Og den første gyldne tidsalder

Kyske elskere, her er kjærligheten
Uten vinger og uten piler,
Han ligger kald
Midt i det usle høyet, uten lys;
Men hvis menneskenes hjerter blir
varme
Da vil han være glødende!

Naken han var, og ubevæpnet
Men hva kunne han ikke ha gjort
Hvis han hadde båret pilekogger!
Med de blikkene synes hans vakre
øyne
Å skyte tusen piler
Og hans varme tårer
Er som gnister og fakler til hjertet

Hor'al mondo il grand Augusto
Signoreggio nel angusto
Aero speco vivrò teco
Dove invito co'i vegiti
Che s'è cull'al tuo natale
A me fia tomba vitale

Now that in the world great August
reigns
In the narrow aerial cavern I shall
live with you
Where you beckon with your plants;
For if it is your birth-cradle
Let it be my living tomb

Nå som den store Augustus
Råder over verden
Skal jeg leve i den trange hulen
med deg
Hvor du lokker med dine planter
For hvis dette er din fødselsugge
La det bli min levende grav

Deh ben mio del ...

Posa hor queste membra belle
Vezzosome e tenerelle
Perchè poi ferri e catene
Gli daran acerbe pene
Deh ben mio ...

Oh my love, oh my sweet ...

Now rest these fine limbs,
So charming, so delicate,
For irons and chains
Will inflict on them harsh pains
Oh my love, oh my sweet ...

Til din far på korset
Å min kjære, å mitt hjerte ...

Hvil nå disse vakre føtter
Så sjarmerende, så delikate
For senere skal jern og lenker
Tilføre dem skarp smerte
Å min kjære, å mitt hjerte ...

Hor ch'è tempo di dormire

Hor ch'è tempo di dormire
Dormi dormi figlio e non vagire,
Perchè, tempo ancor verrà
Che vagir bisognerà
Deh ben mio deh cor mio Fa,
Fa la ninna ninna na

Now it is time to slumber

Now it is time to slumber,
Sleep, my son, and do not cry,
For the time will come
For weeping
Oh my love, oh my sweet,
Sing ninna ninna na

Nå som det skal soves

Nå som det skal soves
Sov, sov min sønn, og ikke gråt
For den tiden kommer nok
Når det skal gråtes
Å min kjære, å mitt hjerte,
Sulla, lulla barnet

Queste mani e questi piedi
Ch'or con gusto e gaudio vedi
Ahimè com'in varij modi
Passeran acuti chiodi

Questa faccia gratiosa
Rubiconda hor più di rosa
Sputi e schiaffi sporcheranno
Con tormento e grand'affano

Ah con quanto tuo dolore
Sola speme del mio core
Questo capo e questi crini
Passeran acuti spini

Ah ch'in questo divin petto
Amor mio dolce diletto
Vi farà piaga mortale
Empia lancia e disleale

Dormi dunque figliol mio
Dormi pur redentor mio
Perchè poi con lieto viso
Ci vedrem in Paradiso

These hands, these feet
We now contemplate
With pleasure and joy
Will, alas, be pierced
By sharp nails

This pretty face,
Ruddier than a rose,
Will be sullied by spit and cuffs,
With torture and great suffering

Oh, with what pain,
Only hope of my heart,
Will this head and this hair
Be pierced by sharp thorns

Oh, when I think that,
In this heavenly breast,
My sweet, my precious,
Traucherous, villainous spears
Will cause mortal wounds

So sleep, my son,
So sleep, my Saviour,
For then, with joyful countenances,
We shall meet again in Paradise

Disse hendene og disse føttene
Som du nå ser på
Med henrykkelse og glede
Akk, de skal bli gjennomboret
med skarpe spiker

Dette yndige ansikt
Rødere enn en rose
Skal bli besudlet av spytt og ørefiker
Lidelse, plage og stor smerte

Å, med hvilken smerte,
Mitt hjertes eneste håp,
Skal dette hode og dette hår
Bli gjennomboret av skarpe torner

Akk, i dette
Guddommelige brystet
Min søte elskede,
Forræderske, kjeltringaktige lanse
Skal forårsake dødelige sår

Så sov, min sønn,
Så sov, min Frelser,
For senere i gledelig åsyn
Skal vi atter møtes igjen i Paradiset

Chiudi, quei lumi divini
Come fan gl'altri bambini,
Perchè tosto oscuro velo
Priverà di lume il cielo
Deh ben mio ...

Close those heavenly eyes,
As other children do,
For soon the sky
Will be veiled in darkness
Oh, my love, oh my sweet ...

Lukk de guddommelige øyne
Som de andre barna gjør
Fordi snart skal et mørkt slør
Komme til å slukke lyset på
himmelen
Å min kjære, å mitt hjerte ...

Over prendi questo latte
Dalle mie mammelle intatte
Perchè ministro crudele
Ti prepara aceto e fiele
Deh ben mio ...

Suck this milk
At my immaculate breast,
For the cruel minister
Is preparing vinegar and gall for you
Oh my love, oh my sweet ...

Sug denne melken
Fra mine uberørte bryster
Fordi en grusom stattholder
Har eddik og galle i vente for deg
Å min kjære, å mitt hjerte ...

Amor mio sia questo petto
Hor per te morbido letto
Pria che rendi ad alta voce
L'alma al Padre su la croce

Now sleep, my love,
On this soft breast,
Before aloud commending your soul
To your Father on the cross

Min kjære, sov på dette brystet
Som om det var din myke seng,
For du oppgir sjelen

Hor che dorme la mia vita
Del mio cor gioia compita
Taccia ognun con puro zelo
Taccian sin la terra e' l Cielo

E fra tanto io che farò
Il mio ben contemplerò
Ne starò col capo chino
Sin che dorme il mio Bambino

Now you are sleeping,
Love of my life,
Joy of my heart,
Let all be hushed with pure devotion,
Let heaven and earth fall silent

And, meanwhile, what shall I do?
I shall watch o'er my love
And remain with bowed head
So long as my child sleeps

Nå som han ligger og sover,
Mitt hjertes fullkomne glede,
Skal alle sørge for at det blir stille
Til og med himmel og jord skal tie

Og i mellomtiden
Hva skal jeg gjøre?
Jeg skal betrakte min kjære
Med bøyd hode
Så lenge mitt barn sover

Ohimè ch'io cado

Ohimè ch'io cado, ohimè
Ch'inciampo ancora il piè
Pur come pria
E la sfiorita mia caduta speme
Pur di novo rigar
Con fresco lacrimar
Hor mi conviene

Lasso, del vecchio ardor
Conosco l'orme ancor
Dentro nel petto;
Ch'ha rotto il vago aspetto
E i guardi amati
Lo smalto adamantin
Ond'armaro il meschin
Pensier gelati

Folle, credev'io pur
D'aver schermo secur
Da un nudo arciero;
E pur io si guerriero
Hor son codardo
Ne vaglio sostener
Il colpo lusinghier
D'un solo sguardo

O Champion immortal
Sdegno; come si fral
Hor fuggè indietro;
A sott'armi di vetro
Incanto errante
M'hai condotto infedel
Contro spada crudel

Alas I fall

Alas I fall
My foot still staggers
Just as before
And I must shed
Fresh tears
For my hopes
Dashed again

Alas the passions of yesterday
Are still recognisably
Traced in my heart
For your beautiful face
And beloved looks
Have broken the strong armour
With which, when they were frozen,
Had armed my poor thoughts

Fool that I was, I thought
That I had a solid shield
Against that naked archer
And yet although a warrior,
I am now afraid
And can no longer sustain
The flattering blow
Of a single look

Oh immortal disdain, my defender,
You flee, as though
you have become quite fragile
With arms of glass,
Illusory protection,
You have led me, faithless one,
Against a sword

Akk, jeg faller

Akk, jeg faller, akk
Foten min snubler
Akkurat som før
Og jeg må igjen
Felle nye tårer
Over mitt avblomstrede,
Brustne håp

Utmattet, jeg gjenkjenner sporene
Av den gamle gløden
I mitt bryst;
Før ditt skjønn ansikt
Og elskelige blikk
Har knust den sterke rustningen
Som de frosne tanker
Hadde utrustet denne stakkaren med

Gal som jeg var, trodde jeg
At jeg hadde et sikkert skjold
Mot en naken bueskytter;
Skjønt en gang var jeg kriger,
Nå er jeg feig
Og ikke i stand til å tåle
Det smigrende slaget
Av et eneste blikk

Å udødelige harme,
Min beskytter; så svak
Nå flykter du
Med våpen av glass,
Illusorisk beskyttelse
Har du ført meg, troløs,
Mot et sverd

D'aspro diamante	As hard as diamond	Like hardt som diamant	Io ch'amante infelice Ceneri fredd'apena	I who, disappointed in love, With ashes of the stake still warm,	Jeg, ulykkelige elsker, Som, da asken så vidt var avkjølt,
O come sa punir Tirann'amor l'ardir D'alma rubella! Una dolce favella Un seren volto Un vezzoso mirar, Sogliono rilegar Un cor disciolto	Oh how the tyrant love Can punish the boldness Of a rebel soul! A soft word, A serene face A gracious look Often restore A tired heart	Å, hvordan den nådeløse kjærlighet Vet å straffe En opprørsk sjels dristighet! Et mykt ord, Et uforstyrret ansikt En elskverdig mine Pleier å lindre Et hjerte i oppløsning	Dal rogo riportai l'infrausto amor Sento che più non lice Con rocha e stanca lena, Narrar le fiamme antich'e'l vecchio ardor, Hora che novo sol m'accende, e vuol Ch'io di lui canti, Ch'io di lui canti Sol	Sang of ill-fated love, Now esteem it no longer fitting, To tell, with hoarse and weary voice, Of past loves and burning passion; For now a new sun Inflames my heart and I must sing only of her	Brakte tilbake fra bålet den ulykksalige kjærligheten, Akker nå ikke lenger Å fortelle, med hes og sliten stemme, Om forgangen kjærlighet og brennende lidenskap, Nå som en ny sol Tenner mitt hjerte, og vil At jeg skal synge om den, bare om den
Occhi belli, ah se fu Sempre bella virtù Giusta pietate! Deh voi non mi negate Il guardo e'l riso Che mi sia la prigion Per si bella cagion Il Paradiso	Oh sweet eyes If fair virtue Was always a just sorrow Do not refuse me Your look and smile So that for such a fine cause Prison should be Paradise	Vakre øyne, Om rettferdig nåde Alltid har vært en dyd, Ikke nekt meg Deres blick og deres smil Slik at for en så vidunderlig årsak Skal fengsel for meg være Paradis	Questa lacera spoglia D'un cor traffitto e arso Miserabile arcano de'i martir, Invece che l'accoglia Povero avello e scarso, Amor tiranno anche pur vuol ferir Eccomi fatto equal Scuopo Al suo stral dispietato e mortal	Instead of allowing A poor, humble grave To receive these meagre shreds Of a pierced, scorched heart The pitiable remains of such anguish Tyrannical Love wants to wound it once more; Here am I, the target Of his pitiless, mortal arrow	Istedenfor å tillate En fattig, ydmyk grav Ta imot disse usle filler Av et gjennomboret, brent hjerte, Martyriums elendige under, Nådeløs kjærlighet vil såre hjertet enda en gang Her er jeg, en skyteskive For hans ubarmhjertige, dødelige pil
Su la cetra amorosa	On the amorous lyre	På den kjærlige sitaren	Io non intesi mai, Che si tragga di tomba, mai Nemico estinto a farli guerra più E pur Amor homai Sona guerriera tromba, Pur contro chi d'amor gia morto fù Ecco à battaglia à battaglia me rappella, Ahimè, d'Amor d'honor di fè	I have never heard of dragging One's deceased enemy from the grave To continue making war on him Yet Love, henceforth, Sounds the trumpet of war Even against him who has already died of love Alas, he now recalls me To the battle of love, honour and faith	Jeg har aldri hørt At noen tar opp en død fiende fra graven For å krige mot ham, aldri Ennå Kjærligheten blåser med krigens trompet Selv til den som allerede er død av kjærlighet Her innkalles jeg til kampen Akk, for kjærlighet, ære og tro
Su la cetra amorosa In dolce e lieto stile Io non pensavo mai, Di più cantar Ch'anima tormentosa, In suon funesto humile Dovea pianger mai Sempre e sospirar Pur da nova cagion Chiamato son d'amor al canto son	On the amorous lyre, Me thought I would ne'er again Sing sweetly and blithely, For the tortured soul In wretched, mournful tones, Must forever but weep and sigh Yet Love now gives me fresh reason To sing and play	På den kjærlige sitaren Trodde jeg at jeg aldri mer Skulle synge, glad og munter, For den torturerte sjel Med ulykkelige, sørgmodige toner Må alltid kun gråte og sukke Ennå gir kjærligheten meg En ny grunn til å synge			

Ei potea pur lasciarmi
Sepolt'infrà i cipressi
O nel sasso d'Elisa algente e dur
E con più gloria,
L'armi Volger contro quei stessi Cori
Ch'al regno suo rubelli fur,
E in pace me lasciar,
Dopo il penar mort', almen riposar

Pur se di nuovo vuoi Ch'io
Porti il cor piagato,
Il cor piagato Di tue quadrella,
Ò dispietato acier,
S'ancor da lacci tuoi
Mi vuoi pres'e legato
E vuoi ch'avampì del tuo fuoco,
Ah fier, Deh meco almen fà sì
Ch'arda così colei che mi ferì

E se tu vuoi ch'io canti
Nuove fiamme, altri ardori
E divina beltà scesa dal Ciel,
Fà sì, ch'anch'io mi vantì
D'esser trà casti allori
Degno di non morir sempre di gel,
Ch'i più canori augei
Io emulerei
Si dolce canterei

He could leave me buried
Among the cypress trees,
Or in the chill, hard rock of Elysium,
And earn himself far greater renown
By levelling his arms against those
hearts
That resist his power,
And at least allow me to rest in
peace
After the sufferings of death

So, oh pitiless archer,
If you wish my heart once more
To bear the wounds of your arrows,
If you intend once more to ensnare
me, oh cruel one,
And inflame me with your fire,
Then at least, for pity's sake,
Let she who wrongs me be inflamed
also

And if you wish me to sing
Of new loves, of fresh ardours,
Of divine beauty, descended from
heaven,
Then see that I, too, may boast
Of being worthy of not forever dying
of cold
'Twixt chaste bay trees;
Then shall I vie with the most
melodious birds
And sing such sweet songs

Den kunne ha latt meg ligge
Begravet i cypresslunden
Eller i den kjølige, harde Elysiumsten
Og vinne større glorie
Ved å rette hans våpen mot de
hjertene
Som motstod hans makt,
La meg i det minste hvile i fred
Etter dødens lidelser

Men hvis du tross alt vil at
Hjertet mitt skal bli såret,
Såret av dine piler,
Å ubarmhjertige bueskytter!
Hvis du på nytt vil ta meg til fange
Og binde meg med dine løkker
Og du vil at jeg skal brenne i din ild,
Å grusomme! Da må du også få
henne
Som sårer meg, til å brenne slik

Og hvis du vil at jeg skal syng
Om ny kjærlighet, om fersk lidenskap
Om guddommelig skjønnhet, som
stiger ned fra himmelen
La meg også kunne få skryte
Av å være verdig, av å ikke for alltid
dø av kulde
Blant de kyske laurbærtrær;
Da hadde jeg vært i stand til å
kappes med de mest klangfulle fugler
Så melodiest kunne jeg syng

Villanella

Ecco Filli vezzosa,
Ecco Filli mio bene
Che tutta fatosa
Del prato sen viene
Correte gli incontra
l'asciando gli armenti
Pastori cantando
Con dolci concenti

Ecco Filli gentile
Ecco Filli al ritorno
Che s'eco un Aprile
Riporta più adorno
Correte ...

Ecco Filli mia vita,
Ecco Filli mio sole,
Ch'è tutta fiorita
Di rose, e viole,
Correte ...

Villanella

Here comes fair Filli,
Here comes Filli my dearest
In all her charms
Returning from the field
Run to meet her
Leaving the herd
Oh shepards, singing
With sweet notes

Here comes kind Filli
Here comes Filli on her way home,
Bringing back with her
A more adorned April
Run ...

Here comes Filli, my life,
Here comes Filli, my sun
All in bloom
With roses, and violets,
Run ...

Villanella

Her er yndige Filli
Her er Filli, min kjære
Som så fortryllende
Kommer tilbake fra engen
Løp og ta imot henne
Forlat flokken, gjeterne,
Og syng i søt harmoni

Her er edle Filli
Her er Filli på vei tilbake
Hun bringer med seg
En pyntet april
Løp ...

Her kommer Filli, mitt liv
Her kommer Filli, min sol
Overøst med blomster
Med roser, og fioler,
Løp ...

Filli, mirando il cielo
(Ottavio Rinuccini)

Filli, mirando il cielo,
Dicea dogliosa e 'ntanto,
Empia di calde perle un bianco velo:
"Io mi distillo in pianto,
D'amor languisco e moro,
Nè ritrovo pietàt', o ciel, o stelle
Io son pur giovinetta e 'l crin ho
d'oro,
E colorite e belle
Sembran le guancie mie rose novelle
Ahi, qual sarà 'l tormento
Quand'havrò d'oro il volto e 'l crin
d'argento?"

Dolcissimo sospiro
(Ottavio Rinuccini)

Dolcissimo sospiro
Ch'esci da quella bocca
Ove d'amor ogni dolcezza fiocca;
Deh; vieni a raddolcire
L'amaro mio dolore
Ecco, ch'io t'apro il core,
Ma, folle, a chi ridico il mio martire?
Ad un sospiro errante
Che forse vola in sen ad altro
amante

Phyllis, gazing at the heavens

Phyllis, gazing at the heavens,
Spoke her grief
And soaked her white veil with
scalding tears:
"I dissolve in weeping;
I die of love
Have you no pity,
O heaven, O stars?
Yet a maiden, I have golden hair
And my cheeks are the colour of new
roses
What will my torture be like
When I have a sallow face and
silvery hair?"

Sweetest of sighs

Sweetest of sighs
That issues from that mouth
Whence drop all the sweets of love
Come sweeten my bitter grief
Look, I open my heart to you
But to whom shall I tell my
martyrdom?
To a wandering sigh
Wafted perhaps to a different lover

Filli, seende mot himmelen

Filli, seende mot himmelen
Uttrykte hun sin sorg,
Og bløtte med varme tårer sitt hvite
slør:
«Jeg oppløses i gråt,
Jeg vansmekter og dør av kjærlighet,
Jeg finner ikke nåde hos dere,
å himmel, å stjerner!
Ennå er jeg ung pike og har gyldent hår
Og mine vakre kinn er rosa, som
friske roser
Hvordan kommer min pine til å være
Når mitt ansikt er gulblekt og håret
sølvaktig?»

Søte sukk

Søte sukk
Som strømmer fra den munnen
Hvorifra all kjærlighetens sødme
drypper
Kom, for å mildne min bitre sorg
Her, jeg åpner mitt hjerte for deg
Men hvem forteller jeg mitt
martyrium til?
Til et vandrende sukk
Kanskje båret gjennom luften til en
annen elsker

Non ha'l ciel cotanti lumi
(Ottavio Rinuccini)

Non ha'l ciel cotanti lumi,
Tante still'e mari e fiumi,
Non l'April gigli e viole,
Tanti raggi non ha il Sole
Quant'ha doglie e pen'ogni ora
Cor gentil che s'innamora

Penar lungo e gioir corto,
Morir vivo e viver morto
Spem'incerta e van desire,
Mercè poca a gran languire,
Falsi risi e veri pianti
È la vita degli amanti

Neve al sol e nebbia al vento
E d'Amor gioia e contento,
Degli affanni e delle pene
Ahi che'l fin già mai non viene,
Giel di morte estingue ardore
Ch'in un'alma accende amore

Ben soll'io che'l morir solo
Può dar fine al mio gran duolo
Nè di voi già mi dogl'io
Del mio stato acerbo e rio;
Sol'Amor tiranno accuso
Occhi belli, e voi ne scuso

The heavens have no more stars

The heavens have no more stars,
The seas and rivers no more droplets,
April no more lilies and violets,
The sun no more rays,
Than has a lover
Pain and grief

Long suffering and brief pleasure,
Living death and deathly life,
Uncertain hope and vain desires,
Merciless languor,
False laughs and real tears
This is the lot of lovers

Snow in the sun and fog in the wind,
Such are love's joys and pleasures
Of pains and griefs
The end never comes
The chill of death
Extinguishes the fire lit by love

Though I know well
That only death can end my grief,
I never grieve on your account
For my bitter lot:
Only Love do I accuse, my beauty;
You I excuse

Himmelen har ikke flere stjerner

Himmelen har ikke flere stjerner,
Hav og elver ikke flere dråper,
April ikke flere liljer og fioler,
Solen ikke flere stråler
Enn et edelt hjerte som forelsker seg
Har piner og kvaler

Lang lidelse og kort glede,
Levende død og døde liv
Usikkert håp og forgjeves begjær,
Ubarmhjertig pine
Falsk latter og ekte gråt
Dette er elskeres lodd

Som snø i solen og tåke i vinden
Er kjærlighetens glede og lykke
Sorger og kvaler
Opphører aldri
Dødens frost sløkker den gløden
Som kjærligheten tenner i sjelen

Selv om jeg vet godt at bare døden
Kan ende min store sorg
Skylder jeg ikke på dere
Min bitre og sørgmodige tilstand, å
vakre øyne;
Jeg anklager kun nådeløs kjærlighet,
Og unnskylder dere

Rinuccini

Caro e soave legno
(Ottavio Rinuccini)

Caro e soave legno,
Unico pregio mio, dolce mia spene,
Fra amorose pene
Sole di questo cor vita e sostegno
Te non fa muto amor nel pianger
roco
Deh quando avanti al mio si nobil
foco
Varij accordando vo passaggi e tuoni,
Rendi si vivi i tuoni
Che s'oda mormorar le corde d'oro:
"Pietà, pietà, ch'io moro"

Bellissima Regina
(Ottavio Rinuccini)

Bellissima Regina
De' miei pensier di foco,
Giungi a miei labbri un poco
La bocca corallina,
Rinfresca tanto ardore
Di nettar'e d'amore

Gettam'al coll'intorno
Le candidette braccia,
Baciam'e non ti spaccia
Baciarmi nott'e giorno,

Rinuccini

Dear and gentle wood

Dear and gentle wood,
My only virtue, my sweet hope,
Amidst love's sorrows
This heart's sole life and support
Silent love does not make you hoarse
in your weeping
Indeed, when in front of my noble
fire
I am tuning different passages and
tones,
You make those tones so alive
That one can hear the golden strings
murmur:
"Mercy, mercy, I die"

Beautiful Queen

Beautiful queen
Of my inflamed thoughts,
Bring close to my lips
Your coral-like mouth,
Appease so much eagerness
For nectar and for love

Throw around my neck
Your candid arms,
Kiss me and do not refrain
From kissing me night and day,
Lift that beautiful countenance,

Rinuccini

Kjære og yndige tre

Kjære og yndige tre,
Min eneste skatt, mitt søte håp,
Dette hjertes eneste liv og støtte
Blant kjærlighetens sorg
Kjærlighetens hese gråt gjør deg ikke
stum
Når jeg, foran min edle flamme,
Går i takt med mitt sinn
Nøden vekkes til liv
Man kan høre de gyldne strenger
hviske:
«Nåde, nåde, jeg dør»

Vakreste dronning

Vakreste dronning
Av mine ildfulle tanker,
Bring din korallrøde munn
Til mine lepper,
Tilfredstill den store lengsel
Etter nektar og kjærlighet

Kast dine snøhvite armer
Rundt halsen min,
Kys meg og ikke avstå fra
Å kysse meg dag og natt,
Løft ditt skjønne åsyn,

Solleva quel bel viso,
Mirami fiso fiso
Fa che'l lume sereno
Fin giù nel cor discenda,
E si l'infiamm'e'ncenda
Che d'amor venga meno;
Dolce morir s'io moro
Ai rai ch'io tanto adoro

Belle sopra le belle,
Che' sol negl'occhi mostri
Baciamo, e i baci nostri
Sien quant'in ciel le stelle
Quant'ha' mar pesci, e quanti
Ha l'aria augei volanti

A che più neghittosa
Languisc'in sen mia vita?
Ma taci, lingua ardità,
Che'l mio ben dorme e posa;
Deh, come ancor nel sonno
Ferir quegl'occhi ponno

Ma vuoi tu ch'io li baci,
Cor mio, per farli aprire?
Ah, per farli aprire?
Ah, per farmi morire
Dormir t'infingi e taci;
Deh pria ch'io mi consumi,
Apri quei duoi bei lumi

Look deep into my eyes
Make that serene light
Descend all the way to the heart,
And set fire to it, inflaming it so
That it perishes for love;
Sweet is death, if I die
At the rays I adore so

Beautiful above all others,
You who show the sun in your eyes,
Let us kiss, and our kisses
Be as many as there are stars in
heaven
Fish in the sea, and as many
As there fly birds in the air

What more do you, indolent,
Languish in my breast for, oh my
life?
But quiet, daring tongue,
As my dear sleeps and rests;
Indeed, how yet in her sleep
Those eyes have the power of
hurting

But do you want me to kiss them,
My heart, to make them open?
Ah, to make them open?
Ah, to make me die
You pretend to be sleeping
And you are quiet;
Oh, before I waste away,
Open those two fair lights

Se dypt inn i mine øyne
La det klare lyset
Stige ned til mitt hjerte
Sette det i fyr og flamme
Slik at det dør av kjærlighet;
Søt er døden, hvis jeg dør
På grunn av de øynene jeg tilber

Skjønneste av de skjønne
Du som viser solen i ditt blikk
La oss kysse, og la våre kyss
Bli like mange som himmelens
stjerner,
Som fiskene i havet, og like mange
Som flyvende fugler i luften

Akk, hvorfor så uvillig
Svinner mitt liv bort?
Men ti stille, min dristige tunge,
For min kjære sover og hviler;
Å, selv i søvne
Kan de øynene såre

Men vil du at jeg skal kysse dem,
Mitt hjerte, for at de skal åpne seg?
Å, for at de skal åpne seg
Å, for at jeg skal dø
Later du som om du sover
Og tier stille;
For jeg fortæres,
Lukk opp dine vakre øyne

Udite, udite amanti
(Ottavio Rinuccini)

Udite, udite amanti,
Udite, o fere erranti,
O cielo, o stelle,
O luna, o sole,
Donn'e donzelle,
Le mie parole;
E s'à ragion mi doglio
Piangete al mio cordoglio

Occh'immortali
(Ottavio Rinuccini)

Occhi'immortali
D'amor gloria e splendore,
Armatevi di fiamm'e d'aurei strali;
Ecco'l mio core!

Ecco'l mio core,
che scorre il campo arditò
All'armi occhi guerrieri;
all'armi, amore,
Su ch'io v'invito

Su ch'io v'invito;
Suonan sospiri ardenti
Spem'il cor guida e l'ha pietà fornito
D'armi possenti

Listen, ye lovers

Listen, ye lovers;
Listen, wild beasts;
O heavens, stars,
Moon and sun:
Ladies and damsels
Listen to my words
And weep
Over my grief

Immortal eyes

Immortal eyes,
Glory and splendour of love,
Arm ye with flames
And golden arrows;
Here is my heart!

Here is my heart,
Burning for the fight
To arms, warrior eyes!
Come on, I challenge you

Come on, I challenge you!
Sighs are sounding;
Hope guides my heart,
And pity gives it potent arms

Lytt, lytt elskere

Lytt, lytt, elskere
Hør, å vandrende villdyr,
Å himmel, å stjerner,
Å måne, å sol,
Kvinner og unggpiker
Hør mine ord,
Og hvis jeg lider med rette
Gråt over min sorg

Udødelige øyne

Udødelige øyne,
Kjærlighetens glorie og prakt,
Utrust dere med flammer
Og gyldne piler;
Her er mitt hjerte!

Her er mitt hjerte,
Som brenner for kampen
Til våpen, krigerske øyne; til våpen,
kjærlighet,
Jeg oppfordrer dere!

Jeg oppfordrer dere
Brennende sukk runger
Håpet leder mitt hjerte,
Og medlidenheten har forsynt det
Med mektige våpen

D'armi possenti
Armato; o vuol morire,
O scacciar vuol da voi, stelle lucenti,
Gli sdegni e l'ire
Omai prendino esiglio
Più non poss'io, ne più gli o soffrire
In quel bel ciglio

In quel bel ciglio
Faccia pietà ritorno,
O ch'a stancarvi combattendo piglio
La nott'e'l giorno

La nott'e'l giorno
Sempr'udirete pianti,
Sempre di foco
E fiamma avrete intorno
Sospiri erranti

Intenerite voi, lacrime mie (Ottavio Rinuccini)

Intenerite voi, lacrime mie,
Intenerite voi quel duro core
Ch'invan percuote Amore
Versate a mille a mille,
Fate di piant'un mar, dolenti stille
O quel mio vago scoglio
D'alterezza e d'orgoglio
Ripercosso da voi men duro sia,
O se n'esca con voi l'anima mia

Potent arms I'm armed with,
Ready to kill,
Or drive them away,
Both disdain and anger
Disdain and anger
I shall not allow
To take refuge
In those fair brows

Those fair brows
Bring back pity,
Or I fight on
Night and day

Night and day
You shall hear my weeping
And my sighs
Of fire and flame

Soften my tears

Soften, my tears,
Soften that hard heart
That Love assails in vain;
Fall in your thousands,
Create a sea of tears, sad drops;
So that either my dear rock
Of haughtiness and pride
Will, by your action, become less
hard,
Or my soul will flow out with you

Med mektige våpen
Utrustet, enten vil mitt hjerte dø,
Eller drive ut av dere, å klare stjerner,
Harne og vrede
For jeg kan ikke lenger tillate dem
Å søke ly under de vakre øyebryn

Under de vakre øyebryn
Får barmhjertigheten komme tilbake,
Eller skal jeg krige mot dem
Natt og dag

Natt og dag,
Alltid skal dere høre min gråt,
Alltid skal dere være omringet
Av mine ildfulle sukk

Mildne mine tårer

Mildne mine tårer,
Mildne det harde hjertet
Som kjærligheten angriper forgjeves
Rennende i tusenvis,
Skap et hav av gråt, bedrøvet
dråper
Slik at mitt vakre skjold
Av hovmodighet og stolthet
På grunn av dere blir mindre hardt,
Eller skal min sjel forsvinne sammen
med dere

Dolcissimo sospiro (Ottavio Rinuccini)

Dolcissimo sospiro
Ch'esci da quella bocca
Ove d'amor ogni dolcezza fiocca;
Deh; vieni a raddolcire
L'amaro mio dolore
Ecco, ch'io t'apro il core,
Ma folle, a chi ridico il mio martire?
Ad un sospiro errante
Che forse vola in sen ad altro
amante

O miei giorni fugaci (Ottavio Rinuccini)

O miei giorni fugaci, o breve vita,
Ohimè, già sei sparita
Già sento, o sentir parmi,
La rigorosa tromba
D'avanti a te, giusto Signor,
chiamarmi
Già nel cor mi rimbomba
Il formidabil suono;
Miserere di me, Signor, perdono

Sweetest of sighs

Sweetest of sighs
That issues from that mouth
Whence drop all the sweets of love
Come sweeten my bitter grief
Look, I open my heart to you
But to whom shall I tell my
martyrdom?
To a wandering sigh
Wafted perhaps to a different lover

Oh my fleeting days

Oh my fleeting days, oh brief life,
Alas, already you are vanished
Already I hear, or I seem to hear,
The rigorous trumpet
Calling me, righteous Lord, to your
presence
Already in my heart resounds
That formidable sound;
Miserere, Lord, have mercy

Søte sukk

Søte sukk
Som strømmer fra den munnen
Hvorifra all kjærlighetens sødme
drypper
Kom, for å mildne min bitre sorg
Her, jeg åpner mitt hjerte for deg
Men hvem forteller jeg mitt
martyrium til?
Til et vandrende sukk
Kanskje båret gjennom luften til en
annen elsker

Å mine forgjengelige dager

Å mine forgjengelige dager, å korte
liv,
Akk, allerede er du forsvunnet
Allerede hører jeg, eller synes å høre
Den strenge tromme
Som innkaller meg foran Deg,
rettferdige Herre
I mitt hjerte lyder allerede
Den formidable lyden
Miserere, Herre, tilgi meg

www.2L.no

Recorded at Sofienberg church and Jar church August 2003 by Lindberg Lyd AS.
Recording producer: Morten Lindberg
Musical coach (track 11-17) and recording producer (track 4): Ron Ford
Balance engineer: Hans Peter L'Orange
Editing and CD-mastering: Jørn Simenstad

Graphic design: Rachel K.B. Troye

Details of sculpture on cover and in booklet: Giovanni Lorenzo Bernini;
The Ecstasy of St. Theresa (1647–1652), Coronary Chapel, Santa Maria
Della Vittoria, Rome. © Index, Florence.

Portraits of Tone Wik: Eli Berge
Photos of musicians: Gunnar Hauge and Johan Nicolai Mohn

Translations/linguistics: Alice Tonzig, Peder Holtermann
and Ida Welhaven Heiberg.

Special thanks to: Department of Classical and Romance Studies; Hallvard
Dørum and Sergio Sabbatini, Muziekgroup Nederland, Johan Nicolai Mohn,
Sissel Thorsdalen, Turid and Thor Wik, Minda, Ingeborg, Ferdinand and Martha.

Sponsored by: Fond for Lyd og Bilde

2L is the exclusive and registered trade mark of Lindberg Lyd AS
20©03 NOMPP0308001 [ISRC] 2L19
Distributed by Musikkoperatørene and the web shop www.2L.no

This production was captured with microphones handcrafted by DPA
and monitored with equipment from Electrocompaniet and B&W.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, hiring, lending, public performance and broadcasting of this record is prohibited

2003 Lineberg Lyd AS

2119
1418/001

Tone Wik
Dolcissimo sospiro